

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 17 april 1950

Gisteren had ik bezoek van Sonius uit Medan en V.d. Zwaal uit Surabaya. Staking op Sumatra's Oostkust is beëindigd met uitzondering van enige locale stakingen op enkele rubber- en palmolieplantages. Deli Planters Vereniging (tabak) is zeer tegemoetkomend geweest wat lonen betreft, hetgeen tot moeilijkheden aanleiding geeft tussen DPV en AVROS, vooral omdat Deli Mij. de voor tabakarbeiders vastgestelde lonen toekent aan haar arbeiders op rubber- en palmolieplantages.

Positie Negera Sumatera Timur is verder verzwakt door succes dat Wilopo behaald heeft in ogen van RIS. Daarbij komt dat Dr. Mansur op ogenblik zich hult in volkomen passiviteit.

V.d Waal verklaarde positie in Surabaya op punt van veiligheid sterk achteruit gegaan.

Vertegenwoordigers van Nederland, Frankrijk, Engeland, Verenigde Staten, Denemarken en Noorwegen benevens niet officiële vertegenwoordigers van Hongarije hebben ongeveer gelijklopende brieven aan Sungkono aangeboden, in welke brieven grote bezorgdheid werd uitgesproken met betrekking tot achteruitgaan der veiligheid van persoon en goed in Surabaya. Het verzoek werd gedaan krachtige maatregelen te nemen tot verbetering.

V.d. Zwaal vertelde voorts dat gunstige uitwerking van gecombineerd Nederlands-Indonesisch bezoek aan Oost-Java geconstateerd kan worden. Surabaya maakt dus hierop een uitzondering.